

Ўзбекистон — умумий уйимиз

Алоқада — ягона тизим

Халқимизнинг муҳтарам фарзанди, устоз адабиётшунос, академик Матқуб Қўшонов ҳаётининг энг сўнгги кунларида ушбу мақолани таҳририятимизга олиб келган ва бу мақола битаётган янги китоби — «Жайхун жилolari»дан бир лавҳа эканлигини айтган эдилар. Афсуски, уни ўз вақтида чоп этиб, газетани доланинг қўлига тутишга улгурмадик. Аммо ижодкорнинг сўзи, олимнинг фикри ҳаммаша тирик. Улар доимо маънавий ҳаёт хизматиди.

Ўтган асрнинг 50-йиллари боши. Республиканинг бир қанча олим ва ёзувчилари мафкуравий «камчилиги» топилиб ҳибсга олинган, ҳатто базилари «сибир» қилинган. Бундай қўруқликдан Қорақалпоғистон ҳам мустасно эмасди. Мен «Марказком» деб аталган республиканинг бош мақамасида ишлардим. Бош мақамасида билан бир кунги Махсусдаги илмий-тадқиқот институтига текширишга жўнатишди. Сафаримнинг биринчи кунларидаёқ институтда менга бир одам дуч келди. Унинг фикрига кўра, институтнинг фаоллари Н. Давқороев раҳбарлигида миллатчилик руҳидаги асарлар яратиб билан банд. Бу асарларда ўтмиш идеаллаштирилди. Реакцион урф-одатлар тарғиб қилинади. Хуллас, институт фаолларининг ишлари шўролар мафкурасига мос эмас. Ешларни коммунистик руҳда тарбиялаш талабларига жавоб бермади.

Мен «Марказком» деб аталган республиканинг бош мақамасида ишлардим. Бош мақамасида билан бир кунги Махсусдаги илмий-тадқиқот институтига текширишга жўнатишди. Сафаримнинг биринчи кунларидаёқ институтда менга бир одам дуч келди. Унинг фикрига кўра, институтнинг фаоллари Н. Давқороев раҳбарлигида миллатчилик руҳидаги асарлар яратиб билан банд. Бу асарларда ўтмиш идеаллаштирилди. Реакцион урф-одатлар тарғиб қилинади. Хуллас, институт фаолларининг ишлари шўролар мафкурасига мос эмас. Ешларни коммунистик руҳда тарбиялаш талабларига жавоб бермади.

Мен «Марказком» деб аталган республиканинг бош мақамасида ишлардим. Бош мақамасида билан бир кунги Махсусдаги илмий-тадқиқот институтига текширишга жўнатишди. Сафаримнинг биринчи кунларидаёқ институтда менга бир одам дуч келди. Унинг фикрига кўра, институтнинг фаоллари Н. Давқороев раҳбарлигида миллатчилик руҳидаги асарлар яратиб билан банд. Бу асарларда ўтмиш идеаллаштирилди. Реакцион урф-одатлар тарғиб қилинади. Хуллас, институт фаолларининг ишлари шўролар мафкурасига мос эмас. Ешларни коммунистик руҳда тарбиялаш талабларига жавоб бермади.

Ўзбекистон Қаҳрамони Ибройим Юсупов суратига чизгилар

лавахали шеърга қўзим тушди. Унда ёзилишича, тарвуз кўтариб кетаётган бир одам кўнига қиради. Болалари уни «Тарвуз! Тарвуз!» деб хушчақчақлик билан кутиб олади. Уй беҳаси дастурхон ёзади, тарвуз тилим-тилим қилинади. Шoirнинг назарида тарвуз кўтарган бу одамдан бахтли кимса йўқ. Шoir хулоса қилади: «тарвуз унинг полизида ўсган эмас». «У балки сувочқидир, ё бўёқчи». «Мол-дунёси йўқ». «Чет гилам тутмаган келин панжаси». «Кизи зеб-зийнат деб қўлмас машамаш». «Машина олиб бер деб қўлмас хархаша кенжаси». Энг муҳими, «мехнат билан топган нони беминнат», «олмаган пачкалаб поря балосин», «жонини қиймалаб, орномасотиб, ҳеч ўтirmaган ул кибор тахтига».

да яқин бўлиши, ҳатто қалин сўхбатдош бўлишлари лозим. И. Юсупов шoirлик касби қай даржада масъулиятли эканлигини сезади ва мисраларга шу сезаи ва ҳис-туйғулар тўғайли маъно бағишлайди. Шoirларнинг биридан шундай мисраларни ўқиймиз: *Майли, гапим, феъл-атворим гоҳ Кимларгайир ёқсин-ёқмасин. Халқим!* *Нафрат-қархидан бирок, Йўқ, худонинг ўзи сақасин!* Бу шoirнона гоҳ ҳаммаша долзарб саро беради. Доншиманлар ижодкорларни пайгамбарлар даражасида қўрганлар. Шу маънода, шoir ва адиблар ҳаётда учраб турган бор камчиликлари устидан катъий ҳукм чиқаришга ҳақидирлар. И. Юсуповнинг мисралари шундан далолат беради: *Пасткашларга амаи етса, Фучаросин талар итча. Қумурсқага қанот битса, Тинчтимайди кела-кела.* Шoirнинг бу хилдаги мисраларини ўқир экансиз, бунини ҳаётга ана бир назар ташлагиниз қилиб қолади. Ҳаётимизда қанчадан-қанча қонунбузарлар, қанчадан-қанча тўғри йўлни қўйиб, эгри йўлни танлайдиганлар, халқнинг молу мулкига қўз олайтирадиганлар, мансабини суиистемаси қилиб, оддий меҳнатқилин назар-ниганд қилмайдиганлар борлигидан афсусланамиз.

моён бўлаверди. Шoirнинг «Булқоқлар қайнади», «Олтин қирғоқ», «Чул тўғрайи», «Қора тол», «Раҳмат, сенга замоним» номли шеърли китобларига қирган дoston ва шеърларни ўқиб, шундай хулосага келимиз: Ибройим Юсупов — доншиман, ҳикматларга бой, файласуф шoir. Доншиманлик билан гўзалликни уйғунлаштириб бадийлик талқин қилиш, назаримда, унинг лирикасининг бош феълати, шoirлик талантининг олмос қирраси. И. Юсупов шеърини билан танишиш жараёнида менда яна бир хулосавий фикр пайдо бўлди. Шoir шеърларининг ифода шакли жуда оддий, лекин мисраларнинг бағрига ашириган маънонинг ихтиомий салмоғи катта. Ҳар бир шеърда қутилмаган қашифёт даражасидаги ифодалар, бадий тасвирлар учрайди. И. Юсуповнинг яна бир ибратли хижати бор. Бу — унинг Шарқ мумтоз адабиётига муносабати масаласи. Шoir қорақалпоқ мумтоз адабиётини қай даражада яқин билса, Шарқ, хусусан, ўзбек мумтоз адабиётидан ҳам шу даражада хабардор. У Хофиз, Лutfий, Навоий, Фузूलий, Машраб, Нодира, Фурқат ижодларини мукамил билади, уларга бағишлаб назирлар ёзган. Айниқса, унинг Алишер Навоий ижодини пухта библиши асарлари руҳидан сезилди. Навоийга бағишланган шеърда у улуг шoirга бўлган эҳтиромини қўйидагича ифода қилган: *Сахро гуларин сочай устингда, Навоийни севсан қорақалпоқ бўлиб. Ибройим дер, буюм руҳинг адида, Бош эгайин шоирдинг Берақ бўлиб...*

И. Юсупов кўп йиллардан бери Алишер Навоий ижодидан илҳомланиб, ғазаллар ижод қилиб келаяпти. Шу орқали қорақалпоқ адабиётини аруз усулида ёзилган асарлар билан бойитмоқда. Шoirнинг ғазаллари ҳам унинг шеърлари каби жарангдор. Жуда энгил ўқилади. Қўйидаги икки байт билан танишиб кўринг: *Навабахр келиб, ошқарга давоий бўлди, Жумлаи жаҳон яшил қийиб, осмон ҳавоий бўлди. Ҳар йағит ўзича Фарҳод, ҳар қиз ўзича Ширин, Ҳар қўниси шоирликда худди Навоий бўлди...* И. Юсупов лирикасининг катта бир бўлигини унинг дostonлари ташкил этади. Шoir ижодининг дастлабки йилларидаёқ дoston жанрида кучини синая кўрди ва бирталай муваффақиятларга ҳам эришди. «Уртоқ муаллим», «Ақсия гуллаган жойда» дostonлари унинг лиро-эпик жанрдаги илк таҳрирлари эди. Уларда шoirнинг келажикга умид уйғотадиган бадий хислатлар кўзга ташланади. «Актрисанинг тақдир», «Тумарис» дostonлари эса шoirнинг чинакам истеъдодини, маҳоратини намойиш этган асарлардир. Замонавий ва тарихий мавзуларга бағишланган бу дostonларда қорақалпоқ хотин-қизларининг тарихнинг турли босқичларидаги тақдир, уларнинг тарих саҳнасига ўйнаган роли, жасорати ва қаҳрамонлиги ҳикоя қилинади. Агар шoir «Дала армонлари» дostonида Устюрт кенгликлариди меҳнат жараёнларини бадий гавдалантириш, «Гилами аёл тўғрисида ҳақиқат» номли дostonида туркман хотин-қизларининг ўтмишидаги ачинарли ҳаёти тўғрисида сўз юрлатади. Қўринадими, И. Юсуповнинг дostonлари ҳам унинг шеърлари каби ранг-баранг, мавзулари ҳар хил. Тақдирлар талқини ўзича хос. Шoir даврий характерли ёрқин ифодадан, шу боис мазкур асарлар қорақалпоқ дostonчилик тарраққийтида муҳим аҳамият касб этмоқда.

И. Юсупов истиклол йилларида ҳам аjoyиб лирик асарлар ёзмақда. Унинг бир шеърли Қорақалпоғистон мадҳияси сифатида қўйланмоқда ва ҳар бир қорақалпоғистонлик қалбига муҳрланган. У истиклол фарзандлари ҳақида ва уларнинг юртимизни дунёга танитиш йўлидаги сазй-ҳаракатларини шоирнона шўқин ордан қўйламоқда. Бугун қорақалпоқ адабиёти жуфт қаҳрамонли адабиёт ҳисобланади. Тулепберген Қайбергенов ва Ибройим Юсуповлар қўқсида порлаб турган «Олтин Юлдуз» шўъласи, умуман, бунини қорақалпоқ адабиётини йўлини ёритиб, унинг истиклолга ҳам нур таратиб турибди. Бу икки қаҳрамон адиблар — бири ўзининг улкан насрий ижоди, иккинчиси ўзининг дилбар шеърини билан қорақалпоқ адабиётини Марказий Осиёдаги забардаст адабиётлардан бирига айлантирди. Уларнинг асарлари жаҳоннинг бир қатор тилига ҳам таржима қилиниб, қизиқиб билан ўқиломқда.

И. Юсупов кўп йиллардан бери Алишер Навоий ижодидан илҳомланиб, ғазаллар ижод қилиб келаяпти. Шу орқали қорақалпоқ адабиётини аруз усулида ёзилган асарлар билан бойитмоқда. Шoirнинг ғазаллари ҳам унинг шеърлари каби жарангдор. Жуда энгил ўқилади. Қўйидаги икки байт билан танишиб кўринг: *Навабахр келиб, ошқарга давоий бўлди, Жумлаи жаҳон яшил қийиб, осмон ҳавоий бўлди. Ҳар йағит ўзича Фарҳод, ҳар қиз ўзича Ширин, Ҳар қўниси шоирликда худди Навоий бўлди...* И. Юсупов лирикасининг катта бир бўлигини унинг дostonлари ташкил этади. Шoir ижодининг дастлабки йилларидаёқ дoston жанрида кучини синая кўрди ва бирталай муваффақиятларга ҳам эришди. «Уртоқ муаллим», «Ақсия гуллаган жойда» дostonлари унинг лиро-эпик жанрдаги илк таҳрирлари эди. Уларда шoirнинг келажикга умид уйғотадиган бадий хислатлар кўзга ташланади. «Актрисанинг тақдир», «Тумарис» дostonлари эса шoirнинг чинакам истеъдодини, маҳоратини намойиш этган асарлардир. Замонавий ва тарихий мавзуларга бағишланган бу дostonларда қорақалпоқ хотин-қизларининг тарихнинг турли босқичларидаги тақдир, уларнинг тарих саҳнасига ўйнаган роли, жасорати ва қаҳрамонлиги ҳикоя қилинади. Агар шoir «Дала армонлари» дostonида Устюрт кенгликлариди меҳнат жараёнларини бадий гавдалантириш, «Гилами аёл тўғрисида ҳақиқат» номли дostonида туркман хотин-қизларининг ўтмишидаги ачинарли ҳаёти тўғрисида сўз юрлатади. Қўринадими, И. Юсуповнинг дostonлари ҳам унинг шеърлари каби ранг-баранг, мавзулари ҳар хил. Тақдирлар талқини ўзича хос. Шoir даврий характерли ёрқин ифодадан, шу боис мазкур асарлар қорақалпоқ дostonчилик тарраққийтида муҳим аҳамият касб этмоқда.

замонавий алоқа станцияси фойдаланишга топширилди. Энди вилоятнинг яримдан зиёд туманларидаги телефонлар 52600 сизимга эга бўлган рақамли станцияларга алмаштирилди. Янги станцияларнинг ишга туширилиши вилоятда сўнгги йилларда тез оммалашиб бораётган интернет хизмати сифатини ҳам яқшилайди. Бундан ташқари, станцияларда 30 га яқин сервис хизматлари кўрсатиш йўлга қўйилди.

Набижон СОБИР, «Халқ сўзи» муҳбири.

Барча турдаги қурилиш ташкилотлари диққатига!

БУХОРО ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ ҲУЗУРИДАГИ «ЯГОНА БУЮРТМАЧИ ХИЗМАТИ» ИНЖИНИРИНГ КОМПАНИЯСИ

қўйидаги иншоотларга пудратчи ташкилотларни танлаш бўйича танлов савдолари ўтказилишини эълон қилади:

Table with 3 columns: №, Иншоот номи, Қурилиш тугатиш мuddати (кун)

Буюртмачи — Бухоро вилояти ҳоқимлиги ҳузуридидаги «Ягона буюртмачи хизмати» инжиниринг компанияси. Манзил: Бухоро шаҳри, Навоий шоҳқўчаси, 5-уй. Тел.: 223-63-26, 223-62-17.

Қурилиш ишлари давлат бюджетни ҳисобидан молиялаштирилади.

Талабгор сифатида қатнашаётган корхона ва ташкилотлар қўйидаги талабларга мос келишлари керак: устас сармоясни миқдори, танлов савдолари предметининг камида 20 фоиз миқдорда айланма маблағларга ёки кўрсатиб ўтилган маблағларни тақдим қилишга банк кафолатномаси мавжудлиги, ишлар (хизматларни) бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурсларига ва мухтаассисларнинг мавжудлигига, етарли касбий ва техникавий малака, молиявий имкониятлар ва материаллар захирасига, шартнома тузиш юзасидан фуқаролик-муомала ҳуқуқий лаёқат ва ваколатларга, ўзаро ишончга, тажриба ва кўникмага, шунингдек, етарли ишчи кучи захираларига ҳамда қобилиятига эга бўлишлари лозим.

Савдода қатнашиш ва тендер ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — Бухоро вилояти қурилиш танлов савдолари ва нархларни шакллантириш худудий консалтинг марказига мурожаат қилиш мумкин.

Манзил: Бухоро шаҳри, Навоий шоҳқўчаси, 5-уй, 18-хона. Телефон: 223-96-29, факс: 223-97-51. Оферталар юқоридидаги манзилда соат 10.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Ҳўжжатлар бир тўпламининг (комплект) қиймати — 50 000 сўм.

Тақлифлар (оферталар)ни савдо ташкилотчисига тақдим этишининг охириги мuddати — оферталар очилиш кўни ва соати.

Тендер савдолари эълон матбуотда чоп этилгандан бошлаб 30 (ўлттиз) кундан кейин қўйидаги манзилда ўтказилади: Бухоро шаҳри, И.Мўминов кўчаси, 1-уй, вилоят ҳоқимиятининг кичик залида соат 10.00да.

ЎзРФА Фалсафа ва ҳуқуқ институти ҳамда Республика Файласуфлари илмий жамияти

Муассислигида нашр этилаётган «ФАЛСАФА ВА ҲУҚУҚ» илмий-назарий, маънавий-маърифий журналига ОБУНА БЎЛИНГ!

Ватан равнақи йўлида илмий-назарий, фундаменталь тадқиқ қилинган фалсафий-ҳуқуқий мақолалар журнал саҳифаларида чоп этилади. Бир йилда 4 та сони чоп этилиб, 8 400 сўмини ташкил этади. Индекси: 938. Тел.: 162-38-87, 162-93-68.

Advertisement for Uzbekistan Republic of Sciences and Education Academy, featuring various scientific journals and their subscription information.

Advertisement for 'Sharq' publishing house, providing contact information and details about their printing services.

Advertisement for 'Эълон!' (Announcement) featuring a lottery and cinema promotion, including contact details for the National Lottery.

Advertisement for 'LOTTO LAY' lottery, detailing ticket prices and prize information.

Advertisement for 'Халқ сўзи' (People's Voice) newspaper, including subscription rates and contact information.

Advertisement for 'Бош муҳаррир Аббосхон УСМОҲОВ' (Chief Editor Abbasxon USMOKHOV), providing contact details for the newspaper.